

ת"פ 6944/04/23 - מדינת ישראל נגד לואי בדארנה

בית המשפט המחוזי בחיפה
ת"פ 6944-04-23 מדינת ישראל נ'
בדארנה (עצור/אסיר בפיקוח)

לפני בעניין:	כבוד השופט גיל קרזבום המאשימה	מדינת ישראל
נגד	הנאשם	לואי בדארנה

גזר דין

כללי

1. הנאשם הודה והורשע במסגרת הסדר טעון בכתב אישום מתוקן בשנית בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה - עבירה לפי סעיף (2)332 לחוק העונשין, הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו - עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין, היזק לרכוש בזדון - עבירה לפי סעיף 452 לחוק העונשין, אי ציות לרמזור אדום - עבירה לפי תקנה 22 לתקנות התעבורה וסעיפים (8)62 + 68 לפקודת התעבורה.

2. הסדר הטעון אינו כולל הסכמות לעניין העונש.

עובדות כתב האישום המתוקן (בשנית)

3. בתאריך 23.03.23 בשעה 20:30 לערך, נהג הנאשם ברכב סקודה צ'כיה מ.ר. 04222467 (להלן: "הרכב") בכביש 6 לכיוון דרום. באותה העת נסע השוטר רס"ל מישל שיני במסגרת תפקידו בניידת סמויה לכיוון דרום בנתיב אמצעי מתוך 3 נתיבים, והבחין בנאשם נוהג במהירות מופרזת כשהוא עוקף את הניידת הסמויה מנתיב שמאלו ומגביר את מהירות נסיעתו. מישל החל לנסוע אחריו כשהוא מבחין בנאשם מבצע עקיפה מימין, באופן שסטה בחדות מנתיב שמאל עד לנתיב ימין, תוך עקיפת שני רכבים מימין, ומיד לאחר מכן, מבצע סטייה חדה לנתיב שמאל. באופן דומה, המשיך הנאשם לבצע עקיפות מימין וסטה בין נתיבים כאשר הוא נוהג במהירות מופרזת. בשלב זה, הדליק השוטר מישל את אורות הניידת הסמויה ואת אמצעי הכריזה, נסע במקביל לרכב הנאשם וסימן לו לעצור בצד. הנאשם הבחין בשוטר מישל והחל בנסיעה מהירה, כל זאת בכוונה להימלט. השוטר מישל כרז לנאשם לעצור את הרכב מספר פעמים, אך הנאשם המשיך להימלט תוך שהוא

מאיץ את מהירות נסיעתו ומבצע עקיפות רכבים מסוכנות, באופן שעקף משולי הכביש הימני תוך שהוא מסכן את בטיחותם של הנוסעים בנתיב התחבורה. בהגיעו מעט לפני מחלף עין תות, סטה הנאשם מהנתיב השלישי מימין, באופן חד לנתיב הימני ביותר, לכיוון היציאה ממחלף עין תות, לכיוון כביש 67, תוך שהוא עולה על שטח הפרדה המסומן היטב בתמרור על פני הכביש.

השוטר מישל המשיך במרדף אחר הנאשם בכביש 67 לכיוון מערב, וביקש באמצעות מכשיר הקשר כי ניידת בקרבת מקום תבצע חסימה לפני צומת שפייה על מנת לעצור את הנאשם. בתגובה, השוטרים רס"ל מארון סמעאן והמתנדב סמ"ש נור א-דין זראע נור אשר היו בקרבת מקום נענו לקריאה והקימו מחסום משטרתית בצומת הסמוכה למחצבת שפייה, באופן שנותרה פנייה ימינה ליציאה מהכביש, כאשר בין המחסום לפנייה, ישנו שטח הפרדה בנוי ומסומן היטב בתמרור על פני הכביש, כאשר אורות הניידת דולקים. בשלב זה, כיבה השוטר מישל את האמצעים בניידת הסמויה על מנת לגרום לנאשם לחדול מהימלטותו, ולאפשר תפיסתו במחסום שהוצב.

הנאשם המשיך בהימלטות מהניידת הסמויה במהירות נסיעה גבוהה, העולה על 200 קמ"ש, ובעת שהגיע למחסום המשיך בנסיעתו המהירה, עלה על שטח הפרדה, עקף את המחסום מימין לכיוון מערב, כשהוא נוסע בשול הכביש. השוטר מארון התחיל בנסיעה אחריו בניידת התנועה תוך שהוא מפעיל אורות ומערכת כריזה, והשוטר מישל אף הוא המשיך במרדף אחר הנאשם. בשלב זה, הגיע השוטר מארון במקביל לרכב, כרז לנאשם וסימן לו באמצעות ידו לעצור, אך הנאשם המשיך בהימלטותו מניידת התנועה, כאשר הוא נוסע בשול הדרך, כל זאת בכוונה להימלט. בשלב זה השוטר מארון החל להאט את מהירות נסיעתו, על מנת שהנאשם יאט אף הוא את רכבו ויעצור, אלא שהנאשם סטה משול הדרך לכיוון נתיב הנסיעה של ניידת התנועה וגרם לשוטר מארון לאבד שליטה בניידת התנועה אשר התנגשה במעקה הבטיחות הימני. כתוצאה מהתאונה, נפתחו כריות האוויר בניידת התנועה ונגרם לה נזק.

הנאשם המשיך בהימלטות במהירות מופרזת, כאשר השוטר מישל ממשיך במרדף אחריו לכיוון צומת פרדיס, תוך שהנאשם סוטה מנסיעתו בנתיב האמצעי סטייה חדה לנתיב הימני, עולה על שטח הפרדה בנוי המסומן היטב בתמרור, ביצע פנייה ימינה בצומת פרדיס, במהירות מופרזת, והחליק בכביש ישירות לנתיב השמאלי של כביש 4 לכיוון כללי צפון, המשיך בנסיעה ועלה עם שני גלגלי הרכב על כיכר התנועה הראשונה בכניסה לצומת פרדיס, המשיך בנסיעה בכביש 4 תוך שהוא מסכן את בטיחותם של הנוסעים בנתיב התחבורה בכך שביצע עקיפות רכבים מסוכנות, באופן שיצא מנתיב נסיעתו, חצה קו הפרדה רצוף, עקף את הרכב שלפניו וחזר לנתיב הנסיעה, ושוב חצה את קו הפרדה הרצוף תוך שהוא גורם לרכב שהגיע בנתיב הנגדי לסטות לשול הדרך, זאת עשה מספר פעמים, כאשר בסמוך לצומת מחצבת עין איילה, עלה על שטח הפרדה המסומן היטב על הכביש. הנאשם המשיך בנסיעתו ישר לכיוון צומת עופר, בנתיב שמאלי מתוך שני נתיבים, חצה את הצומת באור אדום והמשיך בנסיעתו, תוך ביצוע עקיפות מסוכנות, כל זאת כאשר השוטר מישל דולק אחריו באורות דולקים והאמצעים לזיהוי הניידת פועלים.

בשלב זה, איבד השוטר מישל באופן רגעי קשר עין עם הרכב, עד שעוברי אורח הכווינו אותו לכיוון נסיעת הרכב

לכיוון העלייה לעין הוד, בכביש 7111 לכיוון כללי, שם מישל זיהה שוב את הרכב פונה שמאלה ומחנה את רכבו בחניון קטן. השוטר מישל חסם באמצעות הניידת הסמויה את הרכב, יצא מהניידת, זיהה את הנאשם והודיע לו שהינו עצור. הנאשם החל להתנגד למעצר, דחף את השוטר מישל והכה אותו במכת אגרוף לכיוון החזה, כל זאת עשה בכוונה להכשילו במילוי תפקידו. בהמשך לכך, הצליח השוטר מישל לאזוק את הנאשם בידיו וביקש סיוע מאזרחים שהיו במקום.

כתוצאה מהתאונה פונו השוטר מארון והמתנדב נור לבית החולים, כאשר הם סובלים מכאבים, ושחררו כעבור מספר שעות. לניידת התנועה נגרם נזק בעלות תיקון מוערכת של 108,250 ₪.

תסקיר שירות מבחן:

4. בתסקיר שירות המבחן פורטו בהרחבה נסיבותיו האישיות של הנאשם. מהתסקיר עולה כי הנאשם אינו לוקח אחריות מלאה על ביצוע העבירות, אינו מחובר רגשית לחומרת התנהגותו ותוצאותיה והסיכון הטמון בה, וניכר כי ענישה קודמת לא היוותה גורם מרתיע עבורו, והוא שב ומסתבך בפלילים. שירות המבחן התרשם כי לנאשם נטייה לאימפולסיביות וקושי להתמודד עם רגשות מורכבים, לצד עמדות הנותנות לגיטימציה להתנהגות עוברת חוק במצבים קונפליקטואלים בהם הוא חווה תסכול, והוא מתקשה להתבונן באופן ביקורתי ומעמיק על הצורך בטיפול. כגורמי סיכון שירות המבחן מנה את דפוסי התנהגותו הבעייתיים, הקושי לקחת אחריות מלאה על מעשיו כשהוא ממעיט מחומרתם, היעדר תובנה למצבו, קשייו להתמודדות עם קונפליקטים, ועמדתו השוללת צורך בהתערבות טיפולית. כגורמי סיכוי שירות המבחן לקח בחשבון את הרצון שהנאשם מגלה לניהול אורח חיים חיובי וחששו מפני השלכות מעשיו על עתידו. בשקלול הנתונים שירות המבחן מצא כי קיים סיכון גבוה להתנהגות עוברת חוק בעתיד. לאור כל האמור לעיל, שירות המבחן נמנע ממתן המלצה טיפולית בעניינו של הנאשם, והומלץ על הטלת ענישה מוחשית, וככל שיוטל מאסר לבחון את צרכיו הטיפוליים באמצעות שב"ס.

ראיות המאשימה לעונש

5. הוגשו רישום פלילי של הנאשם (ת/2), רישום תעבורה של הנאשם (ת/3), גזר דין להפעלת פסילה על תנאי (ת/4) ומסמכים רפואיים של השוטרים (ת/5).

עיקר טיעוני המאשימה לעונש

6. המאשימה בטיעוניה הדגישה את חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, הפגיעה המשמעותית בערכים המוגנים של שמירה על שלום הציבור ובטחונו, שמירת חיי המשתמשים בדרך, שכן מדובר בעבירות שסיכון עצום בצדן. לגבי נסיבות ביצוע העבירות, ציינה כי הנאשם פעל לבד, ללא כל מורא מהחוק תוך התעלמות מהסיכון שיצר למשתמשי הדרך, נהג בצורה מסוכנת, שכללה מרדף

והתנהגותו החסרת מעצורים המשיכה עד לסוף המרדף, גרמה לתאונת דרכים, לנזק רב לניידת המשטרה ולפציעת שני השוטרים כמפורט במסמכים הרפואיים. המאשימה הדגישה את פוטנציאל הנזק החמור שהיה עלול להיגרם ולהביא לתוצאות קשות ואף קטלניות. עוד ציינה כי מדובר בנאשם שהיה מודע למעשיו ואחראי להם, הבין את אשר עשה ואת הפסול בהתנהגותו החמורה והשלכותיה, ויכול היה להימנע ולחדול מביצועם בכל שלב. הפנתה לעברו הפלילי הכולל עבירות בנשק ולעברו התעבורתי הכולל 10 הרשעות קודמות. בכל הקשור לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, הפנתה להודאת הנאשם בכתב אישום מתוקן, ולתסקיר שירות המבחן ממנו עולה כי הנאשם ממעיט מחומרת מעשיו וקיים קושי בלקיחת אחריות מלאה, כאשר בסופו של יום שרות המבחן התרשם מרמת סיכון גבוהה להישנות עבירות דומות בעתיד, ובהתאם, לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם והמליץ על הטלת עונש מאסר מוחשי. לגבי מדיניות הענישה, הפנתה לפסיקה רלוונטית וטענה למתחם עונש הולם שנע בין 3 ל- 5 שנות מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית של מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה, פסילה על תנאי ופיצוי למתלוננים. לאור כל האמור לעיל, ביקשה לקבוע את עונשו של הנאשם ברף האמצעי של המתחם, מאסר מותנה ארוך ומשמעותי, פסילה לצמיתות, פסילה על תנאי, הפעלת פסלה על תנאי ברת הפעלה, ופיצוי לנפגעי העבירה. כן ביקשה להורות על חילוט הרכב אשר רשום במשרד הרישוי על שם אחיו של הנאשם מר עלי בדארנה אך בבעלות הנאשם שנהג בו מנהג בעלים ושימש אותו לביצוע העבירות המיוחסות לו.

עיקר טיעוני ההגנה לעונש

7. ב"כ הנאשם הפנה להודאתו המידית של הנאשם, להבעת החרטה, להפנמת חומרת מעשיו והשלכותיהם ולחיסכון בשמיעת עדים רבים, ובזמן שיפוטי יקר. הפנה לתיקונים המהותיים בכתב האישום שתוקן פעמיים, ולא בכדי. בהקשר זה טען כי כתב האישום המקורי לא שיקף את מעשיו של הנאשם וחומרתו הושפעה מכך שקורבנות האירוע היו שוטרים. הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, בין היתר לגילו הצעיר, ולכך שמאז הסתבכותו האחרונה בפלילים צבר חובות בהוצל"פ, פתח דף חדש בעזרת תמיכת משפחתו, טיפל בעצמו, בנה בית, התחתן, ואשתו בהיריון. ביקש להתחשב בתקופה בה הנאשם עצור מאחורי סורג ובריח, ובהמשך במעצר בפיקוח אלקטרוני בשים לב לכך כי לא נרשמה לחובתו כל הפרה. עוד הפנה למוכנותו של הנאשם לעבור הליך טיפולי והוא אף ביקש מקצינת המבחן להשתקם, ולהשתלב בתכנית טיפולית. הדגיש כי במסגרת מעצרו הנאשם השתתף בקבוצות טיפוליות, כשהממונים עליו התרשמו ממנו לטובה, שבחו את אופן השתתפותו, והוא הביע בפניהם חרטה עמוקה. בכל הקשור לנסיבות ביצוע העבירות, ציין כי הנאשם לא התכוון לעבור את העבירות, ומדובר בחוסר מחשבה של כמה שניות בקטע של מספר קילומטרים בודדים. הפנה לתיקונים המהותיים בכתב האישום ובפרט לעובדה שלא נוצר והאירוע כולו מצוי ברף חומרה נמוך ביחס למרדפים אחרים. בנוסף הביעה את מורת רוחו מכך שהשוטרים עצמם לא הועמדו לדן בגין תוקפנותם כלפי הנאשם. בכל הקשור למדיניות הענישה, הפנה לפסיקה רלוונטית וטען למתחם עונש הולם אשר נע בין 6 חודשי מאסר בפועל בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל. במכלול הנסיבות, ביקש להתחשב בנאשם ולהטיל עליו 9 חודשי מאסר בעבודות שירות ולא התנגד להטלת פסילה ארוכה. בכל הקשור לעתירת המאשימה לחילוט רכב הרכב בו בוצעו

העבירות, טען כי הרכב בבעלות אחיו של הנאשם הוא משמש את המשפחה כולה גם לצרכי עבודה.

8. הנאשם עצמו הודה במיוחס לו והצטער על ביצוע העבירות, ציין כי התחנך לאחרונה, אשתו בהיריון, והביע את רצונו ומוכנותו להמשיך בטיפול, להשתקם, ולחזור ולנהל אורח חיים נורמטיבי. עוד ציין כי כיום הוא נמצא במעצר בביקוח אלקטרוני. ביקש להתחשב בו ולהתחיל בחיים חדשים.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם

9. פרק ו' סימן א' 1 לחוק העונשין דן בהבניית שיפוט הדעת השיפוטי בענישה (סעיפים 40א-טו) וקובע בין היתר, כי העיקרון המנחה בגזירת הדין הינו עקרון ההלימה, קרי קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת האשמה של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטלים עליו (ס' 40 א). ראשון השיקולים הוא הלימה ואחריו שיקום, הגנה על שלום הציבור, הרתעה אישית והרתעת הרבים. בשלב ראשון יש לקבוע את מתחם העונש ההולם, אשר נגזר מחומרת העבירות ונסיבות ביצוען, הערך החברתי עליו יש להגן, מידת הפגיעה בערך זה, ומדיניות הענישה הנהוגה ביחס לאותן עבירות.

הערכים החברתיים שנפגעו

8. העבירה החמורה מבין העבירות בהן הורשע הנאשם היא העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, עבירה שהעונש המרבי הקבוע בצידה הינו 20 שנות מאסר. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות הינם הצורך להגן על: שלמות גופם של משתמשי הדרך ורכושם; שלום וביטחון הציבור; מתן אפשרות לתנועה חופשית ובטוחה בכבישים לכלל המשתמשים בדרך ולגורמי האכיפה. בנוסף, הנאשם ביצע את העבירות תוך ניסיון להימלט מרשויות החוק, וסיכון השוטרים. בכך פגע הנאשם גם בערכים של אכיפת החוק והצורך בשמירה שלוםם וביטחונם של אוכפי החוק. העבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו פוגעת ביכולתם של גורמי אכיפת החוק לבצע את תפקידם בשמירה על הסדר הציבורי, ובעקרון שלטון החוק וכיבודו. בתי המשפט בערכאות השונות שבו וחזרו על הסיכון המשמעותי הטמון בביצוע עבירת סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה וכפועל יוצא מכך, הצורך להחמיר בענישה. **"העבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה טומנת בחובה פוטנציאל סיכון משמעותי לציבור משתמשי הדרך. מביצועה ניכר זלזול בחוק ובמשרתי הציבור האמונים על אכיפתו. פגיעה זו, בערכים חשובים בשיטתנו, היא העומדת בבסיס מגמת הפסיקה להחמרת הענישה בגינה..."** (ע"פ 291/13 טאלב איברהים נגד מדינת ישראל). על אודות הסכנה הרבה הגלומה בנהיגה באופן בו נהג הנאשם, אין צורך להכביר מילים: **"...הרבינו בשנים האחרונים להתריע מפני הסכנה אותה יוצרים נהגים תוך ניסיון למנוע את עיכובם או מעצרים על ידי שוטרים. אירועים מסוג זה הסתיימו לא אחת בפגיעות בנפש..."** (ע"פ 3958/10 מדינת ישראל נ' חוסיין חסן). **"... מזה מספר שנים אנו מתריעים מפני תופעה נפוצה במקומותינו, כאשר נהגים הנדרשים על ידי שוטרים לעצור לביקורת או בעקבות**

ביצועה של עבירת תעבורה, נמלטים על נפשם תוך נסיעה פרועה בה כרוכים סיכונים לחייהם של הולכי רגל ומשתמשים אחרים בדרך. למרבה המזל, מרביתם של אותם מרדפים אחרי הרכב הנמלט הסתיימו ללא פגיעות בחיי אדם. אולם, גם היו מקרים בהם שילמו אזרחים תמימים בחייהם את מחירה של הנהיגה המופקרת של הנהג הנמלט (ע"פ 7255/08 פלוני נ' מדינת ישראל). בפסיקה מקיפה ועקבית, שב וחזר בית משפט העליון על הצורך לנקוט מדיניות ענישה מחמירה במיוחד ביחס לעבירות שעניינן נהיגה פראית ובריונית בכבישי הארץ, המתבצעות תוך סיכון ממשי של חיי אדם, תוך התעלמות מכללי הבטיחות והחוק, וגורמי האכיפה השונים. על הסכנה הכרוכה במרדף וצורך השעה להחמיר עם עברייני הדרך נאמרו ע"י כב' השופט עמית בע"פ 1919/22 מקדשי נ' מדינת ישראל הדברים הבאים: "אין צורך להכביר מילים על אודות הסכנה הכרוכה במרדף. סכנה לעוברי אורח ולמשתמשים בכביש, וסכנה לשוטרים - הן אלה שדולקים אחר הרכב הנמלט והן אלה שפורסים מחסום כדי לסגור בעד הרכב הנמלט, ולמרבה הצער, אך לאחרונה קיפחו שוטרים את חייהם בעקבות ניסיונות הימלטות ומרדף. כאשר שוטר מורה לאדם לעצור בשולי הדרך - יש לעצור. כך, חלק ופשוט. כאשר אדם נמלט תוך כדי מרדף, הוא מעיד על עצמו שהוא נכון לסכן חיי אדם, ובשפת הרחוב "הוא לא רואה ממטר", והעיקר מבחינתו הוא למלט את עצמו. אכן, ההימלטות היא פעמים רבות "ספונטנית", בהחלטה של שניה, אך הדבר מעיד על הלך החשיבה הבלתי נורמטיבי בעליל של הנמלט... דומה כי תופעת המרדפים אך החמירה, יצאה מתחומי הנגב ונפוצה בכל הארץ. הצבת מחסום משטרתי הפכה למרבה הצער למלאכה שיש סיכון בצידה, ועל הענישה בעבירות הכרוכות במרדף לשקף את תרומת בתי המשפט בהגנה על הציבור ועל השוטרים העושים מלאכתם. כפי שנאמר פעמים רבות בפסיקה, "חברה מתוקנת לא יכולה להשלים עם תופעות של נהיגה פראית ובריונית אשר מסכנת את ביטחון ציבור הנהגים ועוברי הדרך".

נסיבות ביצוע העבירות

9. נסיבות ביצוע העבירות פורטו בהרחבה במסגרת תיאור עובדות כתב האישום המתוקן בשנית. מדובר בהתנהגות פורעת חוק ומסוכנת, שרק במזל לא הסתיימה באסון.
10. חלקו של הנאשם בביצוע העבירות הינו מלא ומוחלט. הנאשם סיכן במודע את השוטרים ואת משתמשי הדרך בנהיגתו הפרועה והמסוכנת, אגב מרדף משטרתי ארוך יחסית שתחילתו בכביש 6, דרך כביש 67 ובהמשך בכביש 4 עד הפנייה לעין הוד, ומשם לכיוון החנייה הסמוכה ליישוב. במהלך הנהיגה הנאשם אף האיץ את רכבו למהירות קצה של יותר מ-200 קמ"ש, מהירות שבפני עצמה מהווה סיכון עצום למשתמשי הדרך, תוך התעלמות מהוראות השוטרים וסיכונם, סיכון משתמשי דרך אחרים, עקיפת מחסום משטרתי שהוצב במקום, גרימת תאונת דרכים, וחציית צומת באור אדום ברמזור. רק במזל לא הסתיימה נהיגתו של הנאשם בפגיעות גוף קשות או במוות.

11. אמנם לא מדובר באירוע שקדם לו תכנון, עם זאת, יש לזקוף לחובת הנאשם את העובדה שהמרדף אחריו היה ארוך יחסית, התנהל על פני מספר קילומטרים, והיו לנאשם מספר לא מבוטל של הזדמנויות לחדול ממעשיו, בפרט כאשר הניידת נסעה במקביל אליו בשתי הזדמנויות וסימנה לו לעצור, ובהמשך במחסום המשטרה שהוצב בדרכו, אך הוא בחר להתעלם מהוראות השוטרים תוך סיכונם, וגרימת סיכון ממשי למשתמשי הדרך.

12. חומרה נוספת יש לייחס להתנהגותו האלימה של הנאשם עת הודע לו ע"י השוטר שהוא עצור, והוא בתגובה התנגד למעצרו, ונהג באלימות כלפי השוטר בכך שדחף אותו והיכה אותו מכת אגרוף לכיוון החזה.

13. הנאשם הפגין זלזול בוטה ברשויות האכיפה ובשלטון החוק, והתנהגותו מלמדת על היעדר כל מורא ופחד, תוך שהוא מגלה אדישות לביטחונם של המשתמשים בדרך, והכל רק על מנת למלט את עצמו, תהינה התוצאות אשר תהיינה.

14. במכלול הנסיבות, אני סבור כי את מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה זה יש למקם ברף גבוה.

מדיניות הענישה והפסיקה הנהוגה

15. בע"פ 8189/17 **משה בן חיים נ' מדינת ישראל** הנאשם הורשע בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, נהיגה בלי רישיון נהיגה, ואי ציות לרמזור אדום. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 2 ל- 5 שנות מאסר. על הנאשם הוטלו 40 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופסילה למשך 5 שנים. ערעורו נדחה. בע"פ 1520/16 **אלוראסנה נ' מדינת ישראל** הנאשם הורשע בעבירות סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, נהיגה ללא רישיון ועבירות נלוות. במהלך ניהול מרדף אחריו על ידי המשטרה, הנאשם חצה צמתים ברמזור אדום, נהג בנתיב נגדי, פגע בניידת ולא שעה לקריאת שוטרים לעצור את רכבו. מתחם העונש הולם שנקבע נע בין 3-5 שנות מאסר. על הנאשם בעל עבר פלילי הוטלו 42 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה. בע"פ 6059/15 **זוהיר סלאמה נ' מדינת ישראל** הנאשם הורשע בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, נהיגה ללא רישיון נהיגה, ללא פוליסת ביטוח בת תוקף, נהיגה בקלות ראש שגרמה לתאונה בה ניזוק רכוש ואי ציות לאור אדום ברמזור, תוך חציית ארבעה צמתים באור אדום. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 3 ל- 6 שנות מאסר. על הנאשם הוטלו 5 שנות מאסר בפועל לצד עונשים נלווים, ערעור על חומרת העונש נדחה. בע"פ 3300/16 **אסמעיל אבו ענזה נ' מדינת ישראל** הנאשם הורשע בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו ונהיגה ללא רישיון נהיגה, נקבע מתחם ענישה הולם הנע בין 3 ל- 5 שנות מאסר. על הנאשם בעל עבר פלילי ותעבורתי הוטלו 50 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים. ערעור על חומרת העונש נדחה. בע"פ 4626/20 **יצחק גולדשטיין נ' מדינת ישראל**, הנאשם הורשע בעבירות של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, והיזק לרכוש במזיד. נקבע עונש הולם אשר נע בין 20 ועד 60 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הוטלו 36 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה. בע"פ 5626/14 **מרק לנקין נ' מדינת**

ישראל, הנאשם הורשע בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, נהיגה בזמן פסילה, ונהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, בכך שנהג ברכב בהיותו בפסילה נגד כיוון התנועה, כאשר קראו לו השוטרים לעצור, הוא פתח בנסיעה פרועה ומהירה. נקבע מתחם עונש אשר נע בין 30-60 חודשי מאסר בפועל, והושתו עליו 50 חודשי מאסר בפועל ופסילה למשך 4 שנים. ערעור על חומרת העונש נדחה.

16. המאשימה הפנתה למספר פסקי דין כאשר מתחמי הענישה נעים בין 34 ועד 60 חודשי מאסר בפועל, והעונשים שהוטלו נעים בין 34 ועד 72 חודשי מאסר בפועל ופסילה בין 3 שנים ל- 4 שנים.

17. ההגנה הפנתה למספר פסקי דין כאשר העונשים נעים בין צו של"צ בהיקף של 400 שעות ועד ל- 6 חודשי מאסר בעבודות שירות. אציין כי פסיקת ההגנה ישנה יחסית (שנים 2004 ו-2005) ולטעמי אינה משקפת את הפסיקה הנוהגת היום. בנוסף, בתי המשפט שם נמנעו מהטלת ענישה חמורה משיקולי שיקום.

לסיכום מתחם העונש ההולם

18. עתירת הצדדים לקביעת מתחם ענישה אחד לכלל העבירות, מתיישבת עם העובדה שמדובר באירוע מתמשך, כאשר העבירות כולן שלובות האחת בשנייה, הן ביחס לציר הזמן והן ביחס למסכת העובדתית.

19. לאחר ששקלתי את חומרת העבירות, נסיבות ביצוען כמפורט לעיל, הפגיעה המשמעותית בערכים המוגנים והפסיקה הנהוגה, אני סבור, כי מתחם העונש ההולם צריך לכלול רכיב של מאסר בפועל שלא יפחת מ-30 חודשים ולא יעלה על 60 חודשים, ופסילה מלקבל רישיון נהיגה לתקופה שלא תפחת מ-36 חודשים ולא תעלה על 72 חודשים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

20. לקולה אני מביא בחשבון את הבעת החרטה כפי שבאה לידי ביטוי בדברי הנאשם במסגרת הטענות לעונש, את נסיבותיו האישיות של הנאשם כעולה מטיעוני ההגנה ותסקיר שירות המבחן, את מצבו הכלכלי וחובותיו הכספיים (ר' רשימת תיקי חייב נ/1) את גילו הצעיר, וההשלכות שעלולות להיות למאסר בפועל על הנאשם ומשפחתו ובפרט על אשתו הנמצאת בהריון. כן תובא בחשבון התקופה בה הנאשם היה עצור עד תום ההליכים מיום 23/03/23 ועד ליום 09/07/23 (כידוע תנאי מעצר קשים מתנאי מאסר), והתקופה בה הוא מצוי במעצר בית בפיקוח אלקטרוני. משקל נוסף יינתן לשיתוף הפעולה מצד הנאשם במסגרת קבוצת פיקוח המעצרים בה נטל חלק, ורצונו להשתקם ולחזור לאורח חיים נורמטיבי בחיק משפחתו.

21. לחומרה אני מביא בחשבון את עברו הפלילי של הנאשם אשר כולל שתי הרשעות קודמות האחת בעבירות נשק בגינה ריצה מאסר בפועל לתקופה של שנה. יינתן משקל גם לעברו התעבורתי של הנאשם הכולל 11 הרשעות קודמות, והעובדה שהוא ביצע את העבירות הנוכחיות כאשר מרחפת מעל ראשו פסילה על תנאי ברת הפעלה. כך גם אין להתעלם מרמת הסיכון הגבוהה להישנות עבירות דומות כמצוין בתסקיר שרות המבחן.

22. בכל הנוגע לקביעת העונש בתוך מתחם העונש ההולם, נוכח כלל הנסיבות, אני סבור שנכון להטיל על הנאשם מאסר בפועל לתקופה המצויה במרכז המתחם ומעלה (קרוב יותר למרכז), ופסילה בפועל לתקופה משמעותית.

עתירת המאשימה לחילוט הרכב לטובת המדינה, ולהטלת פיצוי לטובת נפגעי העבירה

23. המאשימה עתרה לחילוט הרכב בו בוצעו העבירות, הדגישה את חומרת העבירות שבוצעו באמצעותן, ואת העובדה שהרכב היווה כלי מרכזי לצורך ביצוע העבירות.

24. ההגנה התנגדה לחילוט הרכב וטענה כי מדובר ברכב משפחתי אשר נרכש ונרשם על שם אחיו של הנאשם, ואין לנאשם כל זיקה לאותו הרכב למעט נהיגתו בו באותו היום. עוד נטען, כי הרכב משמש את המשפחה לצורכי עבודה.

25. סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 קובע כי: **"על אף האמור בכל דין, רשאי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם"** (ההדגשה שלי ג.ק).

אמת-המידה למתן צו-חילוט היא על-פי מהותה ועוצמתה של הזיקה בין ביצוע העבירות לבין רכבו של הנאשם. ראה בהקשר זה -ע"פ 4148/92 מועד נ' **מדינת ישראל** : "אין צריך לומר כי בעבירות שבפנינו מן הראוי להחליט על חילוט. אמת המידה היא במהותה ובעוצמתה של הזיקה בין החפץ לבין העבירה ובחומרתה של העבירה, היינו במקרה כגון זה שבפנינו עולה השאלה באיזה מידה שימש הרכב באופן מהותי לביצוע העבירות שבוצעו".

בנוסף, על המאשימה להוכיח כי הרכב מצוי בבעלותו של הנאשם. בע"פ 6234/03 **מדינת ישראל נ' זיתאוו** סיכם השופט א' א' לוי את תנאי החילוט הקבועים בסעיפים 32 ו-34(א) לפקודה: **"סעיף 39(א) לפקודה אשר נועד לפגוע בזכות קניינו של העבריין קובע כי דינו של החילוט כדין עונש שהוטל על הנאשם, וככל הוראה עונשית יש להעניק לה פרשנות מצמצמת, הואיל והיא נועדה לפגוע במעורבים במעשה הפלילי עצמו, ולא באלה שאין להם זיקה אליו או שזיקתם רופפת (ע"פ 1982/93 בנק**

לאומי לישראל בע"מ נ' מדינת ישראל פ"ד מח(3), 238).

26. במקרה הנדון מתקיימת זיקה ישירה בין העבירות בהן הנאשם הורשע לרכב. העבירות כולן בוצעו באמצעות הרכב, וחלק מהעבירות חמורות ביותר.

אמנם, הנאשם אינו הבעלים הרשום של הרכב, אלא שרישום הבעלות ברכב הנו רישום דקלרטיבי ולא מהותי, ולפיכך אין בו כדי קביעת בעלות ממשית וזכות קניינית ברכב (ר' ע"פ 524/77 מזרחי נ' מדינת ישראל וכן, ע"פ 6687/93 מוסא נ' מדינת ישראל), ואין בעובדה שהרכב רשום על שם אחיו של הנאשם כדי לחסום את אפשרות חילוטו, זאת ככל שמתקיימת זיקה ברורה בין הרכב לנאשם. קרי, שהנאשם עשה שימוש תכוף ברכב או נהג בו מנהג בעלים וכד' (ראו ע"פ 4148/92 חוסין מועד נ' מדינת ישראל). בכתב האישום צוין מפורשות, כי הרכב בו בוצעו העבירות היה בשימוש של הנאשם שנהג בו מנהג בעלים. הנאשם הודה בעובדות אלו, ולא הובאה כל ראיה לסתור. בנסיבות אלו מתקיימת הזיקה הנדרשת בין הרכב לנאשם.

27. נוכח חומרת העבירות, העובדה שהרכב שימש ככלי מרכזי לביצוע עבירות חמורות, וקיומה של זיקה ברורה בין הנאשם לרכב, אני סבור שיש להורות על חילוטו.

28. בכל הקשור לעתירת המאשימה להטלת רכיב פיצוי לנפגעי העבירה. אין חולק כי נזק פיזי משמעותי מצדיק פיצוי מוגדל, אך היעדרו של נזק פיזי אינו מאיין את הצורך בהטלת פיצוי, זאת גם בהתחשב בעובדה שהנהג האחר זכאי לשיפוי במסגרת תביעת פלג"ד. בהקשר זה כבר נפסק לא פעם כי לא נדרשת הוכחה מדויקת של היקף הנזק. תכלית הפיצוי לקורבן העבירה, אינה להיטיב את מלוא הנזק, אלא הוא בעיקרו "אקט סמלי-חינוכי-ערכי ואינו מהווה פיצוי ממשי (ר' ע"פ 11178/04 פלוני נ' מדינת ישראל, רע"פ 9727/05 פלוני נ' מדינת ישראל). במקרה הנדון, מהמסכים הרפואיים שהוגשו (ת/5) עולה כי השוטר זרע נור א-דין סבל רגישות פרברטבראלית צוואר גב, והגבלה בתנועות, השוטר מארון סמעאן סבל מכאבים בראש ובגב התחתון, והשוטר שיני מישל סבל כאבים באזור החבלות בחזה ובכף יד ימין.

29. נוכח עובדת חילוט הרכב, הפיצוי שיוטל לטובת השוטרים, ותקופת המאסר אותה הנאשם צפוי לרצות, לא יפסק פיצוי כספי לטובת משטרת ישראל בגין הנזקים לניידת המשטרתית, נזק אותו המשטרה רשאית לנסות ולתבוע במסגרת הליך אזרחי.

30. המאשימה לא עתרה להטלת קנס.

31. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

אני גוזר על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 42 חודשים בניכוי ימי מעצרו מיום 23/03/23 ועד ליום 09/07/23.

אני גוזר על הנאשם עונש מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירה של סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, או עבירת אלימות מסוג פשע, ויורשע בגינה.

אני גוזר על הנאשם עונש מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירה של נהיגה בזמן פסילה בניגוד לסעיף 67 לפקודת התעבורה, או עבירת אלימות מסוג עוון, ויורשע בגינה.

אני פוסל את הנאשם מלנהוג ו/או מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 40 חודשים בפועל.

אני מפעיל את הפסילה המותנית בהרשעה מס' 3 בביהמ"ש לתעבורה בחדרה מתאריך 16/06/22 בתיק 6481-06-22 למשך 2 חודשים במצטבר לפסילה שהטלתי לעיל.

סה"כ הנאשם ירצה 42 חודשי פסילה בפועל מיום שחרורו ממאסרו ובמצטבר לכל פסילה אחרת ככל שקיימת. מוסברת לנאשם חובת הפקדת רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט ובהיעדר רישיון נהיגה תקף תצהיר ערוך כדין.

אני גוזר על הנאשם עונש פסילה על תנאי לתקופה של 36 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסרו, עבירה של נהיגה בזמן פסילה או עבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה ויורשע בגינה.

אני מורה על חילוט הרכב לטובת המדינה.

הנאשם ישלם לכל אחד מנפגעי העבירה, מר סמעאן מארון, מר זרעא נוא א-דין, ומר מישל שיני פיצוי כספי בסך 2,000 ₪ (סה"כ 6,000 ₪).

סכומי הפיצוי ישולמו עד ליום 01.08.2024

יש לשלם את הפיצוי לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, החל מחלוף 3

עמוד 11

ימים מיום מתן גזר הדין וזאת באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות". מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000 (ניתן לפנות לנציגים לקבלת מידע במספרים הללו). במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ט' אדר א' תשפ"ד, 18 פברואר 2024, בהעדר הצדדים.